

Sygn. akt III AUz 24/16

POSTANOWIENIE

Dnia 23 marca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SSA Jolanta Hawryszko SSA Beata Górską (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2016 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku K. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z udziałem E. S.

o przeliczenie renty rodzinnej

na skutek zażalenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 5 stycznia 2016 r. sygn. akt VI U 835/15

p o s t a n a w i a :

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu w Gorzowie Wielkopolskim do merytorycznego rozpoznania sprawy.

SSA Jolanta Hawryszko SSA Anna Polak SSA Beata Górską

Sygn. akt III AUz 24/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. decyzją z dnia 21.10.2015 roku z dnia 5.10.2015r. przyznał E. S. i K. S. prawo do renty rodzinnej, po zmarłym J. S., na dalszy okres, począwszy od 1.10.2015r. i ustalając świadczenie w łącznej kwocie 701,18 zł brutto.

W odwołaniu od decyzji organu rentowego ubezpieczona E. S. podniosła, że zabrakło w niej uwzględnienia świadczenia na rzecz małoletniego syna K., mimo, że od września 2015r. rozpoczął on edukację w nowej szkole. Skoro zaś od 1.09.2015r. kontynuował naukę, to należało wyrównać świadczenie rentowe za ten miesiąc.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podniósł,

że decyzją z dnia 11.08.2015r. ustalił zmianę kręgu uprawnionych do renty rodzinnej i przyjął wówczas, że renta rodzinna od dnia 01.09.2015r. przysługuje tylko E. S. w związku z ukończeniem nauki przez drugiego z uprawnionych, tj. K. S. Jednocześnie pouczono E. S., że jeżeli syn podejmie naukę, to należy przedłożyć w organie rentowym stosowne zaświadczenie. E. S. złożyła w dniu 5.10.2015r. w organie rentowy zaświadczenie z dnia 01.09.2015r. potwierdzające podjęcie przez K. S. nauki w nowej szkole. Organ rentowy podniósł, że w tym stanie faktycznym zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity opubl. w Dz. U. z 2015 roku, poz. 748, ze zm.) ustalił świadczenie dla obojga uprawnionych od pierwszego dnia miesiąca złożenia wniosku., tj. od 01.10.2015r.

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych postanowieniem z dnia 5.01.2016r. umorzył postępowanie w sprawie (pkt 1) i wniosek ubezpieczonej o wyrównanie renty rodzinnej za wrzesień 2015 roku, zawarty w odwołaniu, przekazał Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G. do rozpoznania.

Rozstrzygnięcie Sądu I Instancji wydane zostało w oparciu o następujący stan faktyczny.

Małoletni K. S. uprawniony był do pobierania renty rodzinnej do dnia 31 sierpnia 2015 roku. Decyzją z dnia 11 sierpnia 2015 roku organ rentowy przeliczył rentę rodzinną na rzecz ubezpieczonego oraz jego matki E. S. od 1 września 2015 roku nie uwzględniając K. z powodu zakończenia na nauki. W w.w. decyzji E. S. została pouczona, że w przypadku podjęcia przez syna nauki winna złożyć w organie rentowym zaświadczenie szkolne potwierdzające tę okoliczność. E. S. zaświadczenie o pobieraniu nauki przez małoletniego syna złożyła dnia 05 października 2015 roku za pośrednictwem poczty. Pozwany przeliczył rentę rodzinną również dla K. S. od 1 października 2015 roku.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy zważył, że należało na podstawie art. 355 k.p.c. sprawę umorzyć, a zawarty w odwołaniu wniosek o ustalenie świadczenia za wrzesień 2015 roku, zgodnie z art. 477⁽¹⁰⁾ § 2 k.p.c. przekazać organowi rentowemu celem jego rozpoznania. Sąd Okręgowy miał na uwadze, że ubezpieczonemu K. S. ustalono świadczenie rentowe do 31 sierpnia 2015 roku i na skutek złożonego kolejnego wniosku została wydana decyzja z 21 października 2015r., której ubezpieczona nie zakwestionowała. W treści odwołania wniosła tylko o wyrównanie świadczenia za miesiąc wrzesień 2015 roku. Sąd Okręgowy przywołał treść stanowiska Sądu Najwyższego, zgodnie z którym, w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych niedopuszczalne jest merytoryczne rozpoznanie żądań, które wykraczają poza podstawę faktyczną zaskarżonej odwołaniem decyzji. Postępowanie sądowe, bowiem w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych zgodnie z art. 476 § 2 k.p.c. ma charakter odwoławczy i dotyczy weryfikacji i oceny zgodności z prawem decyzji wydanej przez ZUS. Przedmiot sporu jest określony ramami zaskarżonej decyzji. Zdaniem Sądu Okręgowego, w decyzji z 21 października 2015r. brak jest rozstrzygnięcia w przedmiocie świadczenia rentowego dla K. S. za wrzesień 2015 roku. Takiego roszczenia nie ma również we wniosku z dnia 5 października 2015 roku, a roszczenie o wypłatę wyrównania renty rodzinnej zostało wyartykułowane dopiero w odwołaniu z dnia 3 listopada 2015 roku.

Z rozstrzygnięciem Sądu pierwszej instancji nie zgodził się organ rentowy. Orzeczenie zaskarżył w całości i wniósł o jego uchylenie.

W ocenie skarżącego, nie można podzielić stanowiska Sądu Okręgowego, gdyż sprawa dojrzała do merytorycznego jej rozstrzygnięcia, a przekazanie jej w trybie art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. jest nadużyciem tej instytucji. Skarżąca składając zaświadczenie szkolne wyartykułowała bowiem roszczenie ustalenia prawa do renty rodzinnej wobec kontynuacji nauki przez syna i zakwestionowała decyzję wskazując, że nie zgadza się z datą ustalenia prawa do świadczenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie.

Dokonana przez Sąd Apelacyjny kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia doprowadziła do wniosku, że wymaga ono niezbędnej korekty powodującej

w konsekwencji konieczność merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd Okręgowy. W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd orzekający w I instancji dokonał pobieżnej oceny, prowadzącej do błędnego wniosku, iż ubezpieczona nie zakwestionowała decyzji z dnia 21 października 2015r. podczas, gdy w piśmie z 3 listopada 2015 roku podała wprost, że jest to odwołanie od decyzji o przeliczenie renty z dnia 21 października 2015 roku i nie zgadza się z rozstrzygnięciem, gdyż nie uwzględniono w nim wyrównania renty na rzecz małoletniego K. S. za wrzesień 2015r., kiedy po zakończeniu nauki gimnazjum, kontynuował on edukację w I klasie zasadniczej szkoły zawodowej. Przekazanie przez organ rentowy odwołania wraz z aktami do sądu oznaczało zaś, że organ nie uwzględnił odwołania w trybie autokontroli przewidzianej w art. 132 ust. 1 k.p.a. i przedmiotem sprawy jest sporny wrzesień 2015 roku, z brakiem ustalenia świadczenia na rzecz małoletniego i brakiem zmiany wysokości procentowej świadczenia dla obojga ubezpieczonych (z 80 procent na 90 procent). Gdy dodatkowo zważy się do tego okoliczność, że pismo ubezpieczonej z dnia 3 listopada 2015r. zostało złożone w terminie zakreślonym do wniesienia odwołania, podano w nim żądanie wyjaśnienia wątpliwości (co do prawidłowości pominięcia świadczenia na rzecz syna K. za wrzesień), to należało uznać, że stanowi zgodnie z wolą wnoszącej, odwołanie od decyzji. Sąd Apelacyjny przyjął zatem odmienną kwalifikację pisma ubezpieczonej, jako odwołanie od decyzji z 21 października 2015 roku i jako wniosek o wyrównanie renty rodzinnej za wrzesień 2015 roku. W sprawie nie ulega również wątpliwości, że organ rentowy działając na podstawie art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej ustalił świadczenie dla obojga uprawnionych od pierwszego dnia miesiąca złożenia wniosku., tj. od 01 października 2015r. Z treści decyzji nie wynika wprost brak ustalenia prawa dla obojga uprawnionych od 1 września 2015r., lecz zarówno ubezpieczona jak i jej syn, po śmierci J. S. mieli ustalone prawo do renty rodzinnej i jedynie decyzją z dnia 11 września 2015r. przyjęto za uprawnioną do renty wyłącznie E. S., lecz z tej tylko przyczyny, że małoletni K. S., urodzony (...), zakończył naukę w gimnazjum. Ubezpieczona co prawda nie zaskarżyła decyzji z dnia 11 sierpnia 2015r., lecz za oczywiste należy uznać, że skoro następnie przedłożyła kolejny wniosek oraz zaświadczenie o kontynuacji przez syna nauki, to chodziło o przyznanie świadczenia rentowe od tego miesiąca w którym podjął on naukę, co zostało udokumentowane przy wniosku o rentę. Świadczenie rentowe z tytułu renty rodzinnej w przypadku małoletniego jest związane z kontynuacją nauki, przy ustawowym obowiązku szkolnym trwającym do 18 roku życia, a zatem w tym przypadku kontynuacja świadczenia jest uzależniona od kontynuacji nauki. Mimo więc braku wyraźnego wyartykułowania w zaskarżonej decyzji z dnia 21 października 2015r. kwestii świadczenia za wrzesień 2015r., kiedy małoletni po gimnazjum, podjął naukę w zasadniczej szkole zawodowej, uznać należy za odmowę przyznania małoletniemu renty za wrzesień 2015r.

Mając na uwadze przedstawioną argumentację Sąd Apelacyjny nie odnosząc się do zasadności merytorycznej odwołania, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie w całości i sprawę z odwołania przekazał Sądowi Okręgowemu w Gorzowie Wielkopolskim do ponownego rozpoznania.

SSA Jolanta Hawryszko SSA Anna Polak SSA Beata Górska